

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Vabilo na naročbo.

Začetkom tega meseca se začne naročevanje na zadnje četrtletje na „Slovenski Narod“.

Vse gg. naročnike prosimo, naročnino ob pravem času ponoviti, da bodo list redno v roke dobivali.

„Slov. Narod“ velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za četrt leta 3 gld. 30 kr.

Za en mesec 1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za četrt leta 4 gld. — „

Za en mesec 1 „ 40 „

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr.

Po pošti prejemati „ „ 3 „ — „

Administracija „Slov. Naroda“.

O uredbi pristojbinske postave.

[Izviren dopis.]

Bilo je v ónih mirnih časih, ko je, kakor pravijo, ko je „šla reakcija v cvet“ po burnem osemindesetletem letu, da se je rodila naša sedaj še veljavna, in sama ob sebi jako skromna postava o pristojbinah. Razglašena bila je po cesarskem patentu dné 9. februarja 1850 in veljavna začevši od 1. maja 1850. Potreba nove postave o pristojbinah, kolekih itd. bila je tedaj očitna in obče priznana, ker sta ravno osem- in devetindesetletno leto prekopnila mnogo in mnogo gospodarstvenih in socijalnih razmer, iz katerih prejema nikdar siti fiskus svojo hrano. Patrimonijalne gospodarske so se razdrle, prej običajni, pri nas iz starega nemškega prava izposojeni „laudemium“ in „mortuarium“ nij imel prave podloge več, promet in kupčija zavila sta na široka hitra pota, državno varstvo si je postalo svesto večjih, obširnejših in dražjih nalog: — trebalo je torej odpreti nove vire državnih prihodkov, in tako se je rodila ona, gori navedena, še denes veljavna postava. Ovrгла je isto staro postavo od 27. januarja 1840 in druge razglase, katere so bila razna ministerstva po dnevnih dekretih prej uže prijavila gledé od dné do dné bolj rastočih potrebščin o uredbi te strani državnih prihodkov.

Omenil sem, da je bila ta nova postava sama ob sebi jako skromna. In to je v istini. Zadostovala in ugajala je državnim in gospodarstvenim potrebam čisto in popolno dve desetletji, — na drugej strani pak nij mučila ónih, na katere zastavlja svoje nabrušeno bodalo; mučila nij plačevalcev. A ta položaj izpremenil se je od sedemdesetega leta do se-

daj. Zakaj se je izpremenil, — to je pač formalno jasno, o materialnem uzroku pa se pričajo naši državljani te in óne barve uže dolgo, in se bodo menda tudi še dolgo. Državni deficit je rasel v zadnjih navedenih letih, in finančno ministerstvo, iskaje novih virov za prihodke — jelo je komentirati, tolmačiti, zavijati, razmotravati in dopolnjevati našo skromno pristojbinsko postavico, in tako smo iz nje v zadnjih devetih letih dobili kaos, v katerem nihče ne vé, ni kje, ni kam, ni od kod. Toda v tem zadnjem izreku nijsem prave zadel; reči bi moral: Pravo zadeti v tem, da je pristojbina večja, to je lahko; a pristojbino urediti na primerno stopinjo, ki zadostuje ne le postavnim, nego tudi resničnim gospodarstvenim razmeram, to je težko. Glavni aksijom pristojbinskih in finančnih uradov postal je pa ta: Ona pristojbina je prava, katera je višja. In v tem je skoro nij meje.

Dobili smo sicer upravno sodišče. Ako se pa ozremo po razsodbah istega, spoznati moramo, da je težko biti upravni sodnik, ako je treba soditi po postavi, samej ob sebi tako jasnej, pa po izvršilnem organu tako različno razmotranej, dopolnjenej in razmršenej. In poleg tega je tako drago — stopiti pred upravno sodišče.

Preobširno bi bilo, navesti posamezne slučaje, v katerih se kaže ravno navedeni princip naših finančnih uradov tako jasno; pisatelj teh vrstic pridržuje si to za druge članke, a toliko naj bode omenjeno, da ravno naš kmet, naš revni kmet trpi pri tej postavi več, nego vsak drug posednjak in državljani avstrijski. Pri nas na Kranjskem dovoljen je posameznim občinam glede preobloženja z davki odpis 12 do 20 % na čistem davku. Pri pristojbinah pak, katere se itak navadno računajo po čistem zemljiščnem davku, nikdar ne velja ta odpis. Kje je torej tukaj prava mera?

Poudarjalo se je pri zadnjih državnih volitvah, in ne le od naše, nego tudi od nasprotne, in od vseh strani, da bode moral prihodnji državni zbor, poleg družih, tudi v stroki pristojbinskih postav na nova pota kreniti, in tu bremena državljanov olajšati, — vzlasti tu, ker se tukaj godi lahko z malimi žrtvami glede države, a v neizmerno gospodarsko korist posamezniku. Tudi naši slovenski poslanci ne bodo pozabili tega, ter poleg občnih, državnih koristij, varovali vzlasti naše kmetsko gospodarsko blagostanje. In tu je treba delati in govoriti, da se uredi in preustroji konglomerat naše pristojbinske postave ter primeri resničnim prometnim in gospodarskim razmeram, da ne bode v kvar in škodo našemu in državnemu razvitku, kakor nam sta jela pretiti v minulih letih.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 1. oktobra.

Cesar je Carlos Auersperga na njegovo prošnjo odstavil od predsedništva v gospodarski zbornici, ter mu izrekel za njegovo delovanje svojo zahvalo.

Oficijozna „Montags Revue“ piše, da se je doslej v vseh ministerskih posvetovanjih na Dunaji, katerim je tudi cesar predsedoval, sklenilo samo, da se bode državnemu zboru dala predloga novega na 10 let veljavnega brambenega zakona, in da bode vlada morala dobiti dve tretjini glasov za to, da se še na dalje pusti v orožji 800.000 mož.

V **Pragi** je bil 27. dan m. m. namesto Zeithamra odvetnik dr. Toma Černý za županovega namestnika izvoljen. Obe stranki sta baje te volitve veseli.

V **Karlovcih** se je 28. m. m. otvoril srbski cerkveni kongres. Patrijarh srbski je izrazil cesarju lojalnost kongresovo.

Iz **Sarajeva** se poroča 29. p. m., da je bil minole sobote glasoviti Hadži Loja na 5 let uječe obsojen, v Brod odveden in od tam ga bodo poslali v Teresin.

Vnanje države.

Oficijalno se poroča iz **Peterburga** 30. m. m.: Rusi so pri rekognosciranju 9. sept. trčili na veliko krdelo Teke-Turkomanov, ki so se utrdili in se nijso hoteli udati. Rusi so šest ur iz 12 kanonov streljali na utrjeno pozicijo Turkomanov, kjer jih je bilo nad 30.000. Na večer so Rusi zasedli vnanja utrjenja, z velikimi izgubami pak je po noči sovražnik ubežal. Rusi so izgubili 7 častnikov in 178 vojakov, ranjenih pa je bilo 16 častnikov in 234 mož.

Novinarski boj mej **Rusijo** in Nemčijo se nadaljuje zdaj po Bismarkovem odhodu z Dunaja še ostreje nego prej, in ruske „St. Peterburgske Vjedomosti“ žugajo Nemcem, da „novo reševanje orijentaega vprašanja ne bode več vršilo se na Bosporu, nego ob reki Spree.“ Knez **bolgarski**, Aleksander, je 28. m. m. odpotoval v Bukurest.

Iz **Carigrada** javlja 29. sept. „P. C.“, da je mejnarodna komisija vojaško reguliranje meje mej Bolgarijo in vshodno Rumelijo s petimi glasovi sprejela. Ruski komisar je bil zoper popravljane meje, francoski nij glasoval. Rusija ne bode priznala reguliranja meje, ker se nij soglasno sklenilo.

Iz **Simle** poroča neki telegram od dné 28. m. m., da je Jakub Khan prišel z družino in svojim sinom v Kuši k Bakerju. V Kabulu da je vse v upor. — Kaj, ko bi to bila samo „pobožna želja“ angleška? „Daily News“ pak javljajo iz Manabada, da bodo angleški vojaki 5. p. m. vmarširali v Kabul. Angleži upajo, da se jim Afganistanci ne bodo nasproti postavili.

Iz **Berlina** se javlja, da so bili doslej voljeni za volilne može poslancev v pruski deželni zbor večinom nacionalno-liberalci in naprednjaki.

Nemški cesar je prebivalstvu Elsas-Lotringskemu zahvalil se za udanostni sprejem in da se tudi v teh deželah pojavlja znamenje, da hoče prebivalstvo lojalno udano stati k nemški državi.

Dopisi.

Iz Ljubljane 29. septembra. [Izv. dopis.] Poslednje novine poročajo, da vojna oblast namerava precej zmanjšati število naše vojske v Bosni in Hercegovini. Razen nekaterih lovskih bataljonov in drugih posebnih oddelkov hoté neki tri cele pešpolke (devet bataljonov) domov poslati. Iz naravnih razlogov, zlasti zaradi varnosti vojske, katera se v okupiranih deželah ostane, je soditi, da bode vojno poveljništvo skušalo, umakneno vojske po južnih deželah cesarstva pridržati ali pa mesto njih druge iz severnejših garnisonov južnej meji bliže potisniti. Zdaj bi bilo torej zopet upanje, v Ljubljano več, t. j. vsaj toliko vojakov dobiti, kolikor jih je bilo poprej. Kakó mesto izgubo vojakov čuti, o tem so časniki že mnogo pisarili; najbolj se pozna pri stanovanjih, katerih so mnoga prazna od izgreda Leopoldovcev. Mestni zastop si je tudi prizadeval, da izprosi nadomestila, pa naša komunalna previdnost je predolgo premišljevala in naposled — prepozno prišla! Dunajska gospoda je jako obžalovala, da prememba uže nij mogoča in se prošnikov odkrivala sè znanimi obljubami: werden sehen — geduld — ein ander mal — nächstens itd.! In tega jej Ljubljancanje z lepa celó zameriti ne morejo, ker se take dobro premišljene naredbe gotovo ne dadé lahko kadarkoli predrugčiti. A zdaj je še čas, zdaj se oglasite očetje mestni, če se novinarska vest uresniči, pa ne obotavljajte se, da vas — drugi ne prehité! Zdaj še menda nij vse na drobno določeno, če se torej krepko lotite te stvari, utegne posrečiti se, da gospodje v Beču ta pot na zapuščeno Ljubljano ne bodo pozabili. Nadejamo se, da naši vrli zastopniki tega opomina ne bodo po mogotski prezrli, nego ukrenili in storili, česar treba, da se tolikrat naglašana želja meščanov izpolni. Le nikar zopet odlašanja!

Iz celjskega okraja 21. sept. [Izv. dop.] V „Slov. Nar.“ objavljenej opombi, kojo je g. okrajni nadzornik Nerat pri učiteljski konferenci v Št. Jurji na južnej železnici izrazil rekši: „Nezapodljivo je, da se še na Slov. Štajerskem učitelji nahajajo, ki slovenski ne znajo“ — t.j. izjavi, pravim, naj bode še dostavljeno, da nam je isto tako nezapodljivo, da se na Slov. Štajerskem za slovenske narodne šole celó c. kr. okrajni nadzorniki nahajajo, ki tudi slovenski ne znajo. V dokaz temu sledeči faktum. Neki v Celji bivajoči okrajni šolski nadzornik doposlal je letos učiteljem v zapisniku lanske učiteljske konference šolske predpise slovenski spisane. A kakšna je ta slovenščina? — Ako mi prosti kmet lepše ne govori, kot omenjeni c. kr. okrajni nadzornik pisari, stavim petak proti krajcarju. Nijmo sešteli slovniških kozlov, a zagotovimo, da jih je lepa čreda; o duhu, ki veje v teh šolskih predpisih, bi rekli: germanizem v slovenskej obleki. Slovnico v roke, gospod ces. kr. okrajni nadzornik: „Hic Rodus hic salta“. —

Spiljet, 23. rujna. [Izvoran dopis.] U jednom broju „Zastave“ čitao sam dopis iz Ljubljane, gdje jedan dopisnik hoće da pokaže slovenskoj nam braći, da su Hrvati krivi srbsko-hrvatskomu razdoru. Ako je sblja tako, zovem braću Slovence, da o toj velevažnoj stvari sude. — Već od ilirskog pokreta, za slogu i ljubav prama srbskoj braći, Hrvati utemelju ilirsku maticu, Srbi jim odgovaraju sa srbskom; požurili su se Hrvati sloge

bratinske radi izključiti i iz društvena života ime svoje narodno, i nasladjivahu se u svojem ilirskom kazalištu — Srbi otvaraju srbsko kazalište; Hrvati otvaraju ilirske čitaonice po svojoj zemlji — Srbi jim odgovaraju sa srbskimi.

Dotim Srbi otvaraju svoje srbske časopise: diče se Hrvati, u ime sloge, svojimi ilirskimi novinami i Dalmatinskim-srbskim magazinom; Hrvati utemelju ilirsko knj. ževno društvo, ilirske slovnice i riečnike, — Srbi jim odgovaraju sa srbskim društvom, sa srbskom slovesnosti, pišu i otimlju Hrvatima srbske narodne pjesme i pripovjedke, pače oskveravaju nam i Dubrovačke pjesnike, nazivljajuć jih srbskimi i ne obaziruć se na pjesnika Vidalia, koji u XVI. veku piše o Dubrovniku: kruno hrvatskijeh gradova. God. 1848 imadu Hrvati „Slovenski Jug“, Jugoslavenske Novine“ sa „Süslavische Zeitung“. Srbi jim odgovaraju sa svojim „Serbski Dnevnik“, „Serbske Novine“, „Serbobran“, „Serbija“ itd. Pa da prodjemo u najnovije doba. Hrvati imaju narodno kazalište, Narodne Novine, Narodni List, Jugoslavensku Akademiju, južno-slovenske popjevke — a Srbi, što imaju, da jim ne zaudara srbstvom? Jeli dapače poznato Slovincem, da kad su Hrvati otvorili Jugoslavjansku Akademiju, da je jedan Srbin u Beogradu darovao 50.000 dukatâ za srbsku Akademiju.

God. 1866. bil na predlogu Petra Tomića sastavljena adresa na hrvatski sabor proti prigovorom, da u Zagrebu ne bi moglo obstati vseučilište. Za tu adresu bilo se je sakupilo podpisa kod svih južnih Slovjena — Srba je podpisalo samo šest.

Na „Slavjanski Almanah“ je bilo više predbrojnika Hrvatah ili Srba? Zadnji su dogodjaji u Dalmaciji pokazali, što su Srbi i što oni hoće. Dosta vam je reći, da srbski-talijanski zastupnik na carevinskom vieću g. Ivanić reče u svojoj izjavi, da će on uvijek biti proti združenju Dalmacije sa Hrvatskom!

I baš od onog vremena, kad su se združili sa Talijancem, da činu propasti Klaića, Srbi pišu uvijek u talijanske novine: „Il Dalmata“ i „L'Avvenire“, psujući Hrvate ko što dosle nisu ni Talijanci činili!! U neka mjesta Srbi su izstopili iz čitaonica te su se upisali u Casine (talijanska društva). —

Ovo su fakti, po kojim pozivljem braću Slovence, da nepristrano sude, gdje je pravica a gdje krivica.

Improvizirana veselica v čitalnici na slavo narodnemu umeteljniku.

Čitalniški ljubljanski pevci so v soboto na večer sešli se v steklenem salonu tukajšnje čitalnice, da poslavé in počasté dostojno g. dr. Benjamina Ipavca, našega vrlega umetelnika na glasbenem polji, ki je ta dan došel iz Gradca v Ljubljano. Navaden poziv na poli papirja, vrhu tega še jako pozno okolo raznesen, je zadostoval, da se je zbralo v čitalnici okolo svojega mojstra 38 pevcev. Ali tudi družih njegovih osebnih čestilcev je prišlo toliko, da se je naposled dvorana popolnem napolnila. Vse je bilo veselo tega odličnega gosta, vrlega domoljuba, katerega smo v svojej sredi pogrešali uže sedem dolzih let, in to veselje je izvrstno in globoko izražal pevski zbor tukajšnje čitalnice, kateri je izvrševal posamne pevske točke v občno strmenje na vzočnih preciznej, nego ob katerej koli slavnostnej priliki, pred katero je sledila cela

vrsta pevskih vaj. To je pospešilo navdušenje in — respekt pred mojstrom Ipavcem, kajti šlo je za to, da pevski zbor pošteno reši svojo čast in čast čitalnice ljubljanske, ter da si pevski zbor v Ipavčevih očeh opraviči hvalo, katera se mu je od narodne strani zmirom v polnej meri izkazovala.

In svojo moč je pokazal pevski zbor v pesni „Za domovje“; ali pevovodja g. Valenta nij samo hotel pokazati moč čitalniškega pevskega zbora, marveč tudi njegovo popolno muzično izvežbanost in razumljenje, za to je samosvestno posegel po velikanskem zboru: „Križari na moru“, po zboru, ki ima mnogo zanj, v katere se ne popolnem vešči ali izurjeni pevci kaj lahko ujemó. Marsikateri pevec je vzdihnil: samo denes naj gre dobro! In šlo je dobro! Nič bojazni, nič negotovosti, kakor stari vojaki so stali pevci trdno, nepremakljivo okolo svojega generala g. Valente! Pevci so rešili svojo čast, to je priznal tudi velečestiti g. dr. Ipavec. Pazno je poslušal on ves čas in momentanno se mu je oko sem in tja zaiskrilo, kadar so prišli pevci do katerega stavka posebne krásote.

Po tej točki vstane dr. Bleiweis jun., prvosednik čitalniškemu pevskemu zboru, pozdravi odličnega gosta iskreno v imenu vseh pevcev, ter udano svojo in čitalniškega pevskega zbora zdravljico izreče.

Zahvaljujoč se poprime dr. Ipavec čašo ter prisrčno in navdušeno napije Slovincem, iz grl pevcev pak zaori odkritosrčna zdravljica. Na vrsto pride potem zbor z dvošpevom tenorja in baritona: „Bodi zdrava domovina, mili moj slovenski kraj“, neprecenljiva kompozicija velečenjenega gosta g. Ipavca.

Teško, da je slišal katerikrat g. Ipavec to pesen boljše peti nego pri tej priliki, kajti Slovenija ne broji mnogo tacihih tenoristov in baritonistov, kakoršna sta gg. Meden in Valenta. Koliko miline je v tej pesni!

Po končanej tej pesni napije naš slavní govornik g. dr. Zarnik narodnemu skladatelju Ipavcu. V kratkih a živih potezah je omenil, kako je uže l. 1848. pošiljal mej slovenski svet dr. Ipavec svoje kompozicije, koliko svojega časa je žrtvoval dr. Ipavec narodnej slovenskej muziki pozneje, ko je utrujen od svojega poslovanja prišel domov, ali tu se vsedel in nij se odpočil nego svoj muzikalen ženij vzbudil, in v takih trenutkih so se rodile vse njegove krasne pesni, katere se zdaj pojó po vsem slovanskem svetu in katere naš slovenski narod neizrekljivo ljubi, ker je izpoznal njih veliko vrednost. In narod slovenski je svojemu sinu dr. Ipavcu hvaležen za njegove krasne pesniške darove, kajti, dokler bodo živeli in delovali taki narodni komponisti, kakor je g. dr. Ipavec, imeli bodemo svoje narodno petje, in kolikor časa bodemo imeli svoje narodno petje, toliko časa se nam nij bati narodovega pogina. Bog poživi našega prvega slovenskega narodnega skladatelja g. dr. B. Ipavca, da nam bode njegov ženij še mnogo svojih krasnih glasbenih cvetov podaril.

Silno navdušenje in odobrenje je prozval ta dr. Zarnikov govor. Vidno ganjen se je dr. Ipavec zahvalil in obljubil, da bode do svojega konca delal v korist svoje ljube domovine. Pevci so zopet zapeli in vrstili so se zbori „Kolo“, „Cigani“ i. dr. z raznimi čveterospevi, mej katerimi se je zopet v prvej vrsti odlikoval Hajdrihov nežni kvartet „V tihej noči.“ Nadalje se je pel tudi Haj-

drihov kvartet „Luna sije“, Ipavčeva „Danici“ in druge. G. dr. Ipavec je občudoval odkritosrčno krasne glasove mnogih pevcev, vzgledno disciplino in slogu mej njimi. Pozno v noč smo se bili težko še ločili od našega slavnega komponista, za njim pa še kličemo: Slovenski narod je ponosen in hvaležen svojemu glasbeniku. Bog ga poživi še mnogaja ljeta.

Radoljski.

Domače stvari.

— (Objektivna tiskovna svoboda.) Včerajšnja številka našega lista je bila **konfiskovana** zaradi nadaljevanja razprave o „Ljubljanskem učiteljskem izobraževališči.“ Štirim člankom je bilo usojeno izmuzniti se na beli dan, pčtemu je nevoščljivost državnega pravdnštva „prestrigla nit življenja“!

— († Pavel Skalč.) Neusmiljena smrt je v ponedeljek pokosila zopet jednega izmed najvernejših sinov domovine. Umril je ob 10. uri zvečer v trdnj moškej starosti 54 let gospod Pavel Skalč, rojen v Dramljah pri sv. Jurji poleg južne železnice na Štirnem. Pogreb je bil včeraj ob 5. uri popoldne. Pokojni je bil nad 30 let živinozdravnik in učitelj podkovstva na tukajšnji živinozdravniški šoli in slóvel tako kot vešč strokovnjak, kakor kot jako priljubljen učitelj. A ne samo to učilnico zadeva njega izguba, obžaluje Skalčovo smrt še bolj narodna naša stranka, katere neustrašen in trudoljuben privrženec je on bil vse svoje žive dni. On je v šoli podučeval izključno slovenski, podučeval je pa tudi zunaj šole omahljive in bojzljive someščane, pri katerih je imel toliko upliva, da ob časih volitev nij nikdar brezuspešno se nanje obračal; posebno znan je bil po poljanskem in št. Peterskem predmestju. Mož, ki je čvrsto in nepremično, kakor skala stal na narodnem polju in v obče poštenjak bil skozi in skozi, je zaslužil, da mu s temi vrsticami časten spomin ohrani „Slovenski Narod“, katerega je tako rad podpiral in prebiral še poslednje dni svojega žitja. Dragi, mirno počivaj v hladnej zemljici, Tvoja značajnost pa bodi v izgled prijateljem Tvojim mej ljubljanskim meščanstvom.

H. T.

— (Nemškega cesarjeviča soproga) je, kakor smo óndan naznanili, v ponedeljek dopoldne sè svojim spremstvom pripeljala se v Ljubljano. Žalibog je ravno ta dan neprestano deževalo, takó da si visoka gospá nij mogla dosti ogledati naše mesto. S kolo dvora se je gospoda v treh kočijah najprej podala v Tavčarjev „Hotel Evropa“ na kratek zajutrek, potem pa se je nekoliko vozila po mestu in na potu šla gledat stolno cerkev. Konečno je počestila deželni muzej, kjer so jo posebno zanimala starinske znamenitosti z bara in iz gomil. Pred obedom se je princesinja peljala še pod Tivoli, po obedu pri „Evropi“ pa na postajo in s poštnim vlakom v Beljak. Gospod Josip Krisper, ki je bil princesinji znan uže z Velč, imel je laskavi nalog, da jo je vodil po glavnem našem mestu. Oficijalnega sprejema nij bilo.

— (Ivan Kastelec,) občespoštovani in rodoljubni okrajni sodnik v Ljutomeru, je 29. dan m. m. ob 11. uri zvečer umrl. Lehka mu zemljica.

— (Nj. veličanstvo cesar) je podelil krajnemu šolskemu svetovalstvu v Šent-Lampertu za zidanje šole 200 gld. iz svoje zasebne blagajnice.

— (Sokol.) V soboto 4. oktobra se v društveni telovadnici prične sistematična telovadba in borjenje. Telovadne ure bodo v ponedeljek, četrtek in soboto od 8. do 10. zvečer. Nauka se morejo udeležiti tudi ne-Sokoli. Oglašati se jim je ob omenjenih dnevih v telovadnici Sokolovej pri gg. predtelovadcih. K pričetku sistematičnega nauka v telovadbi in borjenju v soboto 4. t. m. vabi Sokole in óne, kateri se želé izobraževati v teh letošnjih vajah, odbor Sokolov.

— (Imenovanje.) Okrajni živinozdravnik na Volovskem, Andrej Perdan, je imenovan za okrajnega živinozdravnika v Kočevje in začasni okrajni živinozdravnik v Poreči, F. Gaspari, za začasnega okrajnega živinozdravnika v Postojni.

— (Občinski volitvi.) V Logu je bil pri volitvi župana na to mesto volien Miha Rupe iz Loga, za svetovalca pak Miha Wolf in Jožef Lokner. — V občini Morovec so bili novoizvoljeni: za načelnika posestnik Lenart Mihč, iz Inlaufa; a Ivan Lozar iz Morovca ter Josip Štampelj iz Inlaufa za občinska svetovalca.

— (Ljubljanskega „Tagblatta“ — „patrijotične“ skrbi.) V poročilu o pohodu princesinje Viktorije, nemškega cesarjeviča-naslednika soproge v Velčah je „Laib. Tagblatt“ ošteval kranjskega deželnega glavarja in ljubljanskega župana, da se nijsta — poklonila visokej gospé, češ, da bi ne bilo od škode za našo deželo, ko bi se tako imenitni gostje spodobno odlikovali in na lepoto naših krajev opozarjali: to bi privabilo več taci obiskovalcev k nam! Aj, aj, loser schaecker, kako je vendar skrben za deželo ta „Tgbl.“, pa naj še kdo dvomi o njegovem patrijotizmu! Tudi nam je vsak dobro došel, kdor pride in denar prinese v deželo; „Tagblattu“ pa bi bilo menda najljubše, če bi iz Berlina prišli „lepoto naših krajev“ občudovat „na debelo“, morda kar celi polki s „cokenpokom“! V svojem „patrijotizmu“ je popolnem prezrl, da princesinja potuje incognito, menda baš zato, da bi ljudje po tujih jej deželah ne izkazovali jej časti. do katere ima ona pravico le na prusko-nemškej zemlji. Še celo „Laibacherica“, sicer neposajenemu bratcu podobna kakor jajce jajcu — vzlic avstrijskemu cesarskemu orlu na svojem čelu —, „Tagblattu“ daje pod nos zakaj se sprejemanje od strani oblastnij nij spodobilo. Pa predsinočnji njegov list priča, koliko se „Tgbl.“ za ta poduk zmeni! V zadnjič je napadel le naši avtonomni oblasti, zdaj pa je naravnost na deželno vladu spravil se, ali prav za prav osobno deželnega predsednika kara. Superlativ neumnosti pa je to, ker le-temu in županu podtika, da — čujte! — iz strahu pred narodnjaci nijsta prišla poklonit se gospé princesinji! Za ta kompliment morata gospoda duhovito uredovanemu organu kranjskih lažiliberalecev vrlo hvaležna biti, posebno laskav je za — gospoda deželnega načelnika. Tudi v drugem obziru je „Tgbl.“ pri tej priliki svoj fini takt dokazal, ker na drobno našteva, kaj je princesinja opoldne pri Tavčarju — jedla, pa vrhu vsega niti res nij, kar piše.

— (Trgatev na Dolenjskem.) C. kr. okrajno glavarstvo v Črnomlju nam je poslalo 27. septembra takšno razporedanje trgatev v svojem političnem okraji: Dne 27. septembra v občinah: Radenice, Stari trg, Dol, Vrh in Tanča gora. — Dne 1. oktobra v občinah: Vinji vrh, Dobliče in Črešnovce.

— Dne 2. oktobra v občini: Dolenja Podgora. — Dne 3. oktobra v občinah: Božakovo-Rozalnica, Lokve, Drašiče, Čeplje, Slamna vas in Boldrež. — Dne 4. oktobra v občini: Sodji vrh. — Dne 6. oktobra v občinah: Kot, Metlika, Vinica, Planin, Telečji vrh, Radovica, Radoše, Bojance in Krašnji vrh. — Dne 7. oktobra v občini: Petrova vas in dne 8. okt. v občini: Semič.

— (Jedno uho si odstrelil.) J. Krhan iz dolnje Brezovice, Krškega okraja, se je po svojem ónetu tako razžaljenega čutil, da je sklenil vzeti si življenje. Za to si pomeri s pištolo v glavo, ustrelil, ali k sreči njegovej in njegovih starišev odstrelil si je samo — jedno uho. Morda ga ta poskus spametuje!

— (Prekasno!) Prijatelj našemu listu nam je pripovedoval, da je videl na Viču poleg Ljubljane jablano — v cvetju. Res bi trebalo, da napoči še druga spomlad, ker se nam je letošnje sadje takó slabo obneslo, toda — žal! pred njo nam uže oznanja neprijateljska zima, da je napočila dóba nje strogemu vladanju.

— (Anka Vidovičeva †.) Iz Zadra v Dalmaciji se piše, da je ondi dne 12. sept. v svojem 80. letu umrla znana pčsnica Anka Vidovičeva, rodóm Šibenčanka. Pokoinica je spisala mnogo, bodisi v hrvaščini bodisi v italijansčini, osobita jej je bila moč v vezanej besedi. Znamenito je, da je bila nje pesen „Anka i Stanko ili Dubrava Mojanka blizu Spljeta“ natisnena v Zadru uže leta 1841, dakle za časa, ko nij imela niti Dalmacija, niti severna Hrvatska, niti Srbija nobednega književnega društva. Z italijanskim eposom svojim, ki ima 8 pevanj ter se zove „Romolo ovvero la fondazione di Roma“ se jej je godilo, kakor mnogim našim pisateljem. Skoraj deset let je pčsnica trudoljubivo izdelávala ta svoj pesmotvor, in ko ga je tudi izdala in založila, je trpela — dasi je bila kritika vrlo ugodna — 500 gld. izgube! Žalostne usode pisateljske!

Razne vesti.

* (Kakó je slaven moč napravil dragino.) Dunajske novine poročajo, da je v hotelu „Imperial“ na Dunaji, kjer je minolih dnij bival nemški državni kancelar Bismark, za 100 gld. kupil Anglež peró, s katerim je pisal ta odlični državnik; kupico, iz katere je pil Bismark, so prodali njega častilcu za osem goldinarjev.

* (Surovost mej kavalirji.) Dunajskega vojnege arhiva podpolkovnik Rechberger je na Grabnu, najobiskovanejšem kraji dunajskem, sè sabljo namáhal rezervnega nadlajtenanta Letha, kateri ga je bil menda razžalil. Slab vzgled takó visokih dostojanstvenikov nižjim od njih podanikom!

Listnica opravištva. Gospod F. V. v Št. Kancijanu. Plačano do 31. oktobra t. l. — Gospod D. F. v Pazinu. Plačano do 30. novembra t. l.

Javna zahvala.

Gospodu Antonu Zibertu, učitelju, izrekamo podpisani pri njegovem odhodu v novo službovanje, katero je spremenil na svojo željo s privoljenjem slavnega c. kr. deželnega šolskega sveta, — za njegovo spretno in izvrstno delovanje pri šoli, kakor tudi za povzdigo splošne omike v občini, najprisrčnejšo zahvalo.

Krajni šolski svet in občinsko predstojništvo:
V Medvodah, dne 24. septembra 1879.

Jurij Cvajner,
župan.

Martin Košenina, Lovro Kavčič,
občinski svetovalec. predsednik kr. šol. sveta
in občinski svetovalec.

Zahvala.

Zavarovalnim zavodom „Slavije“ in Graške zavarovalnici jemne se v imenu strank izreka zahvala za hitro

izplačanje zneskov, prva 3160 gold. 70 kr. in druga 2750 gold., po likvidaciji; ravno tako se mora gospodu županu v Mengši izreči zahvala in priznanje, ker je on prvi prihitel na mesto požara z dvema brizgalnicama in ognju zabranil, da nij dalje segel; v imenu pogorelecev se pa izreka lepa zahvala vsem dobrotnikom, ki so jim kaj darovali, in sosedom, ki so jim z vožnjo na veliko pomoč bili. Naj jim Bog povrne.

Trzin, 21. septembra 1879.

Janez Ložar,
župan.

Poslano.

Slavna cesarska kraljeva deželna sodnija v Ljubljani!

Uljudno vprašam: Po katerej postavitni pravici se gospod Janez Triller, c. kr. notar v Škofje Loki, na posestva vknjižuje, katerih posestnik ni njemu dolžan nij.

Podblica, dne 28. septembra 1879.

Jaka Katrašnik,
posestnik, št. 13.

(460)

Tuji.

29. septembra:

Evropa: Gatterer iz Dunaja.

Pri senu: Rauschberg iz Dunaja. — Horn iz Grada. — Franken iz Gorice. — Obreker iz Celovca. — Braun iz Dunaja.

Pri Maici: Bergstein iz Dunaja. — Hofbauer iz Celovca. — Angelli iz Trsta. — Strum iz Kočevja. — Gasperini iz Trsta.

Dunajska borza 1. oktobra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	67 gld.	85	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	69	"	"
Zlata renta . . .	80	"	60
1860 drž. posojilo . . .	125	"	25
Akcije narodne banke . . .	833	"	"
Kreditne akcije . . .	267	"	20
London . . .	116	"	75
Srebro . . .	—	"	—
Napol. . .	9	"	33
C. kr. cekini . . .	5	"	57
Državne marke . . .	57	"	50

Loterijske srečke.

Na Dunaji 27. sept.: 17. 60. 75. 7. 5.
V Gradci 27. sept.: 80. 28. 15. 58. 23.

Prežalostnega srca naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem, da se je Bogu vsegamočnemu zazdelo, preljubega nam soproga, oziroma očeta in tasta, gospoda

Pavla Skaléta,

živino-zdravnika in hišnega posestnika,

po dolgej bolezni, previdnega se sv. zakramenti za umirajočega, v 54. letu svoje starosti, sinoči ob 10. uri k sebi v boljše življenje poklicati.

Pogreb bude v sredo 1. oktobra ob 5. uri popoldne iz živino-zdravnišnice na Poljanah. Svete maše se bodo brale v raznih cerkvah.

Nepozabljivega umrlega priporočamo vsem prijateljem in znancem v molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dne 30. septembra 1879.

Ivana Skalé, roj. Golob, supruga. — Pavel Skalé, slušatelj živino-zdravništva na Dunaji, Otomar Skalé, sina. — Fani Skalé, omožena Verhunc, Zeni Skalé, hčeri. — Anton Verhunc, zet. (461)

Za čiščenje in izboljšanje vina

najboljše, najhitrejše in najcenejše sredstvo je prava francoska žolca.

To, kakor tudi prosti navod, kako se rabi, dobi se zmirom z osebnim ali poštanim naročilom pri A. Hartmannu v Ljubljani, v Luka Tavcarjevi hiši. (330—21)

Najslajnejši vseh zagotavljam. Troški za čiščenje znašajo za vsak hektoliter 4½ kr.

Izgubilo se je

narejene obleke in sukna v vrednosti 300 gld., in sicer od tukajšnje redute do Senožec; kdor bo našel, naj prinese v Ljubljano k Alojziju Zagoren, v gostilno pri reduti. Plača dobra. (454—3)

Izdatelj in urednik Makso Armic.

Dr. Tanzer,

docent zobozdravništva na c. kr. uni-verzi v Gradci,

bode od 1. oktobra t. l. zjutraj do 18. istega meseca zvečer

zobozdravniško in zobotehniško

ordiniral

v Ljubljani v hotelu „pri Slonu“.

Njegove zolne preparate ima on sam, lastnik patenta, kakor tudi glavna zaloga za Kranjsko pri bratih Krisper, potem parfemerija E. Mahra, g. Businaro, v Kranji Savnik, lekar, v Loki v Marinskeje prodajalnici. (455—2)

Naznanjam vsemu p. n. občinstvu, da sem odprl

Národno pivarno

preje pri (Progresso), tik kavarne Bot v Trstu.

Dobiva se vsakovrstno prav dobro vino, kakor teran, refors, berzamin, okusno pivo, dobra kuhinja in točna posrežba. Priporočam se narodu, naj me tudi v novih teh prostorih mnogobrojno obišče.

Ivan Jerina,

(462—1)

gostilničar.

Podpisani učitelj plesu naznanja častitemu občinstvu, da učil na svojem

plesišči,

v sv. Florijana ulicah št. 32, poleg mnogih drugih plesov tudi „Kolo“ in „Slovanke“.

Z edličnim spoštovanjem

Kajetan Doix,

(450—2)

učitelj plesu

Temeljito podučuje

podpisani v merjenji, risanji krojev in prirezavanji obleke in vsega perila za gospé in deco po najnovejšem znanstvenem sistemu. Vsakej učenki se pokaže vse mogoče, da dobi lahko zase dobiček. Lekcije dadé se tudi po hišah, najnovejši vzgledni kroji se naredé po telesnej meri in zaračunajo po ceni. Gotov uspeh se jamči. Sprejemlje se vsak dan od 8. ure zjutra do 6. ure na večer na Starem trgu št. 24, II. nadstropje. Za mnogobrojno udeležitev prosi udano (459)

Karel Rössner,

pr. strokovni učitelj, delavajoč član moderne akademije.

G. Schmidl & Comp.

Čast imamo s tem najuljudneje javljati, da smo svojo

trgovino se suknom, kurentnim, manu-fakturnim in modnim blagom

in

zalogo šivalnih strojev

z današnjim dnem premestili

na glavni trg, na oglu poštnih ulic št. 38

v hišo gospoda Jožefa Costa,

in prosimo za daljnje blagovoljno naklonjenje. Zahvaljujoč se iskreno za zaupanje, katero se nam je izkazovalo skozi 12 let v naših starih prostorih v poštnih ulicah št. 36, znamljamo

visokim spoštovanjem

G. Schmidl & Comp.

V Celji, dne 15. septembra 1879.

(434—4)

v Celji, preje v poštnih ulicah 36, zdaj v poštnih ulicah 38, na oglu glavnega trga.

Oznanilo.

Podpisani naznanja, da ima na prodaj črez 150 kvintalov ali pa do 1000 in še več mernikov prav izvrstnega

brinjevega zrnja za žganje

po jako poštenej ceni. Proda ga na malem in več skupaj, kakor kdo želi. Garantuje se, da je roba prav dobra. Kdor želi kaj kupiti in natančneje poizvedeti, naj se oglasi pismeno ali osobno pri meni.

Janez Pipan,

posestnik v Suti, hiš. št. 86, pošta Komen na Krasu.

(458—1)

Štev. 6141.

(440—2)

Razpis službe.

Pri deželnem odboru kranjskem se bode oddala služba uradnega služabnika z letno plačo 350 gld., z uradno obleko in s pravico do 6 petletnic po 25 gld. po vsakih dosluženih petih letih.

Prošnjiki za to službo naj svoje lastno-ročno pisane prošnje z dokazom starosti, telesnega zdravja in dosedanjega službovanja, kakor tudi z dokazom, da so zmožni slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, izročé do

20. oktobra 1879

ako je mogoče, osobno pri podpisanem deželnem odboru.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, dne 22. septembra 1879.

Šolske knjige.

V začetku šolskega leta priporočujem v domačo rabo učencem in za šolske bukvarnice sledeče svoje šolske knjige, ki se dobé pri založnikih po knjigarnicah in pri meni: Občno zgodovino (c. 25 kr.); Zemljepis (I. natis 15 kr., 2. popravljeni natis s slikami 30 kr.); Domovinoslovje (c. 12 kr.); Malo fiziko v pogovorih (c. 25 kr.); Fiziko in kemijo (c. 70 kr.); Prirodopis (c. 60 kr.); Geometrijo (c. 24 kr.); Pripovedi iz zgodovine štajerske (c. 8 kr.).

Ivan Lapajne,

v Krškem (Gurkfeld).

(449—2)

in modnim blagom, in zaloga šivalnih strojev